

การบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ตามการรับรู้
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

The Management to be Effective of Moderate Class More Knowledge in Study Time and Increase
Knowledge upon the Ability of the Teachers Suratthani Primary Educational Service Area Office 3

โซเฟีย อีซอ* ชุศักดิ์ เอกเพชร และสมคิด นาคขวัญ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Sophia Esa* Chusak Aekpet and Somkid Narkkhwan

Graduate School, Suratthani Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และเพื่อสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานของการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู จำนวน 1,499 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสถิติทดสอบ ได้แก่ การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ของผู้บริหารในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการวางแผนกิจกรรม ด้านการประเมินกิจกรรม ด้านการดำเนินการตามแผน และด้านการทบทวนและปรับปรุงกิจกรรม ประสิทธิภาพกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ จากมากไปน้อย ดังนี้ กิจกรรมการพัฒนาจิตใจ กิจกรรมการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ กิจกรรมการพัฒนาสมอง และกิจกรรมการพัฒนาสุขภาพ การบริหารจัดการที่ส่งผลกับประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง และการบริหารจัดการด้านการวางแผนกิจกรรมและด้านการดำเนินงานตามแผน ส่งผลต่อประสิทธิภาพจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกกิจกรรม

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรม กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

Abstract

This study aimed to investigate management affecting the effectiveness of moderate class more knowledge programme and to develop the prediction equation of management affecting the effectiveness of moderate class more knowledge programme according to the perception of teachers under Suratthani Primary Educational Service Area Office 3. Population for this study consisted of 1,499 teachers and 306 of sample from simple random sampling method. Data were collected using a questionnaire with confidence level of 0.94. Data were analyzed using basic statistics such as mean, standard deviation and Pearson correlation coefficient. Test statistics included stepwise multiple regression analysis.

The results of this study found that managing of moderate class more knowledge of school in overall were at a high level. Sorted in descending order as follows: activity plan, evaluation activities, operation plan and revision and improvement activities. The effectiveness of the moderate class more knowledge of school in overall were at a high level. Sorted in descending order as follows: mind development activities, practical skill development activities, brain development activities and physical development activities. Management affecting the effectiveness of moderate class more knowledge programme was highly positively related. Managing activity plan and operation plan affected the effectiveness of moderate class more knowledge programme with statistical significance of 0.01 in all activities.

Keyword : The effectiveness of activities, Moderate class more knowledge programme

บทนำ

พระราชดำรัสในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เรื่องการศึกษาว่าการจัดการศึกษาต้องดูภาพรวมทั้งประเทศ เพราะทุกวันนี้การศึกษาค่อนข้างอ่อนแอ และมุ่งเน้น การเรียนการสอน เนื้อหาบางเรื่องมากเกินไป ทรงมีพระราชดำริให้มีการนำองค์ 4 แห่งการศึกษา คือ พุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา และหัวใจนักปราชญ์ คือ สุ จิ ปุ ลิ หมายถึง การฟัง การคิด การถาม และการเขียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของนักปราชญ์และบัณฑิต อีกทั้งยังจะเป็นเทคนิคในการช่วยให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่แน่นแฟ้น โดยทรงมีพระราชดำริให้นำทั้งสองเรื่องมาใช้ในการจัดการศึกษา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558)

จากแนวคิดดังกล่าว รัฐบาลจึงได้กำหนดเป็นนโยบายหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษา คือการลดเวลาเรียน ภาควิชาการลง แต่ต้องการลดเวลาเรียนภาควิชาการลง แต่ต้องไม่กระทบเนื้อหาหลักที่นักเรียนควรเรียนรู้ ซึ่งหมายความว่าครูต้องใช้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ให้นักเรียนได้สาระที่ต้องรู้ครบถ้วนอย่างมี

ประสิทธิภาพ (นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์, 2557) โดยใช้ช่วงระยะเวลาระหว่างหลังเลิกเรียนจนกว่านักเรียนจะกลับบ้าน ซึ่งนักเรียนยังคงอยู่ที่สถานศึกษา สถานศึกษาจะต้องจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ให้นักเรียนปฏิบัติ และควรเป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลายที่ช่วยเพิ่มพูนทักษะ การคิดวิเคราะห์ ความมีน้ำใจต่อกัน การทำงานเป็นทีม และที่สำคัญควรมีกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนได้ค้นหาศักยภาพและความชอบของตนเอง ซึ่งเชื่อว่านักเรียนทุกคนมีความพิเศษ มีความสามารถในแบบฉบับของตนเอง การจัดกิจกรรมไม่จำเป็นต้องเปิดให้เฉพาะห้องเดียวกัน หรือระดับชั้นเดียวกัน บางกิจกรรมสามารถศึกษาหรือทำร่วมกันหลายระดับชั้นได้ เพื่อให้นักเรียนรู้จักปรับตัว การช่วยเหลือดูแลกัน การศึกษา สังเกต ตรวจสอบการทำกิจกรรมนอกห้องเรียน (ปัญญา เลิศไกร และ ลัญจกร นิลกาญจน์, 2559) ทำให้มีปฏิสัมพันธ์กับคนหลายช่วงวัย โดยเป็นการจำลองสภาพจริงในสังคมให้นักเรียนได้เรียนรู้ ซึ่งจะยิ่งช่วยเพิ่มทักษะในการแก้ปัญหาให้กับนักเรียน

การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นกรอบวิสัยทัศน์ ด้านการศึกษา เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของไทยนั้น สอดคล้องกับของหลายประเทศที่เป็นผู้นำด้านการศึกษาของโลก ที่เห็นพ้องกันกับแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 เรื่องของจิตสำนึกต่อโลก ความรู้พื้นฐาน การประกอบสัมมาอาชีพ ความรู้พื้นฐานด้านพลเมือง สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม และทักษะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ 21 อันได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะการทำงาน ทักษะชีวิตที่ใช้ได้จริง (กับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน รัฐ และประเทศชาติ) โลกกำลังเปลี่ยนแปลง คนที่มีความรู้และทักษะในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้เท่านั้นที่จะประสบความสำเร็จ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558)

ในการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษานั้น เมื่อสถานศึกษาได้เข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่องในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 แล้ว สถานศึกษาต้องศึกษานโยบาย แนวทางและหลักการของการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ พบว่าสถานศึกษายังจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ได้ไม่ดีพอ เนื่องจากบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันโดยเฉพาะตัวอย่างกิจกรรมจากคู่มือการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ที่บางกิจกรรมไม่สามารถนำมาจัดกิจกรรมให้แก่แก่นักเรียนในสถานศึกษาได้ ทำให้สถานศึกษาขาดแนวทางในการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ตามความเข้าใจ ซึ่งไม่ตรงกับหลักการและแนวทางการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้จากนโยบายนั่นเอง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ระยะที่ 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 มีสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการ จำนวน 4,100 แห่ง เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3,831 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 161 แห่ง และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 108 แห่ง กิจกรรมเพิ่มเวลารู้ในระยะแรกเน้น 4 หมวด คือ หมวดที่ 1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมบังคับตามหลักสูตร) หมวดที่ 2 สร้างเสริมสมรรถนะและการเรียนรู้ หมวดที่ 3 สร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม และหมวดที่ 4 สร้างเสริม

ทักษะการทำงาน การดำรงชีพและทักษะชีวิต ใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน กิจกรรมการพัฒนาเป็นไปตามความสนใจของนักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม และมีความสุขกับกิจกรรม ต่อมาได้มีการปรับเป้าหมายของกิจกรรมจาก 4 หมวด เป็นการพัฒนา 4H คือ Head (กิจกรรมพัฒนาสมอง), Heart (กิจกรรมพัฒนาจิตใจ), Hand (กิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติ) และ Health (กิจกรรมพัฒนาสุขภาพ) ซึ่งสอดคล้องกับองค์ 4 ของการจัดการศึกษา คือ พุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนานักเรียนในทุกด้าน ให้นักเรียนได้ค้นคว้า ถกเถียง สร้างความคิด เชิงเหตุผล และประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในชีวิตประจำวันหรือสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมการประเมินผลเป็นการประเมินความสุขและความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ผลจากการติดตามของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระยะที่ 1 พบว่านักเรียนมีคุณภาพ 4H โดยรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีความตื่นตัวในการร่วมกิจกรรม มีความสุขที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมตามเวลา ที่กำหนด กล้าแสดงออก กระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในท้องถิ่น ราษฎรชาวบ้าน ส่วนราชการ และเอกชน แต่กิจกรรมส่วนใหญ่เป็น Hand (กิจกรรมพัฒนาทักษะปฏิบัติ) และ Health (กิจกรรมพัฒนาสุขภาพ) ส่วน Head (กิจกรรมพัฒนาสมอง) และ Heart (กิจกรรมพัฒนาจิตใจ) ไม่เข้มข้นเท่าที่ควร และยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับเป้าหมายของนโยบาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

ในระยะที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 มีสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการเพิ่มอีก จำนวน 17,317 แห่ง เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15,897 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 504 แห่ง สังกัดกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น จำนวน 479 แห่ง และสังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 437 แห่ง รวม 2 ระยะมีสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการ จำนวน 21,417 แห่ง ในระยะนี้ เน้นการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่มีเป้าหมายการพัฒนา 4H คือ Head (กิจกรรมพัฒนาสมอง), Heart (กิจกรรมพัฒนาจิตใจ), Hand (กิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติ) และ Health (กิจกรรมพัฒนาสุขภาพ) และเน้นให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยใช้ขั้นพัฒนาการของ Bloom Taxonomy (Krathwohl อ้างในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) เป็นหลักในการจัดกิจกรรมและเน้นให้เกิดทักษะการคิดขั้นสูง ผลจากการลงพื้นที่ของผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการและผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สถานศึกษามีความกังวลว่า การจัดกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ที่แยกส่วนกับหลักสูตรอาจทำให้เรียนไม่ครบตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด และกิจกรรมที่นักเรียนเข้าร่วมนอกจากจะมีความสุขกับการเรียนรู้แล้วควรจะได้รับประโยชน์ทั้งในด้าน การดำรงชีวิต และการศึกษาต่อด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

ในระยะที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 มีการพัฒนาการจัดกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ให้เชื่อมโยงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และยังคงเน้นเป้าหมายการพัฒนา 4H สถานศึกษา จึงต้องมีการบริหารจัดการในรูปแบบต่างๆ ซึ่งการบริหารจัดการตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง PDCA มีการดำเนินงานที่ครอบคลุมและเป็นระบบ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนกิจกรรม 2) การดำเนินงานตามแผน 3) การประเมินกิจกรรม และ 4) การทบทวนและการปรับปรุงกิจกรรม (Hitoshi, 2007 อ้างใน มรกต วงษ์เนตร, 2556, น.42) โดยขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในวงจรคุณภาพเดมมิ่งต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่ม

เวลารู้ คือ ขั้นตอนการวางแผน เป็นขั้นตอนที่ต้องศึกษาจากข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา การเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น ความเข้าใจความเข้าใจการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของครู แผนการจัดการเรียน สื่อ/อุปกรณ์ต่างๆ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เป็นต้น โดยการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพเดมมิ่ง PDCA จัดเป็นกิจกรรมการปรับปรุงและการควบคุมที่ประกอบด้วย การวางแผน การนำไปปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปฏิบัติการแก้ไข โดยการวางแผน การนำแผนที่วางไว้มาปฏิบัติ ตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และถ้าผลลัพธ์ไม่ได้ตามที่คาดหวังไว้ จะมีการทบทวนแผนการเริ่มต้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น การควบคุมและการปรับปรุงสามารถอธิบายได้อีกรูปแบบหนึ่งคือ การทำการวางแผน การกระทำ การตรวจสอบ และการแก้ไขซ้ำอีก การทำตามวงจรคุณภาพอย่างตั้งใจและถูกต้องจะช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีการระดมความคิดในการกำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมต่างๆ ของกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ให้เป็นรูปธรรมสามารถปฏิบัติและวัดได้ มีงบประมาณหรือปัจจัยต่างๆ สนับสนุนการดำเนินงาน และมีการตรวจสอบผลการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนไปยังขั้นตอนการวางแผนที่ได้กำหนดไว้ หากผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน ต้องมีการทบทวนและปรับปรุงในการดำเนินงานในครั้งต่อไป โดยครูต้องระดมความคิดในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นช่วงชั้น และครูสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมเอง หรือบุคคล/หน่วยงานภายนอกเข้ามาจัดกิจกรรม ให้แก่นักเรียนได้ แต่ต้องสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษา ในขั้นตอนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และสำนักงานเขตพื้นที่เองต้องเป็นผู้ประสาน เก็บข้อมูลถึงปัญหาต่างๆ จากสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละแห่ง มีการตื่นตัวในการสนองรับนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการอบรมให้แก่สถานศึกษานำร่องในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 และสถานศึกษาเพิ่มเติมในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 การดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่หลังจากที่ได้มีการประชุม อบรม วางแผนการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ให้แก่ครูในสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายของกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และสำนักงานเขตพื้นที่ต้องมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษาที่เข้าร่วมตั้งแต่ระยะที่ 1 จนถึงระยะที่ 3 ทั่วประเทศ เพื่อสรุปผลและสะท้อนปัญหาในการดำเนินงานกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษาให้กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ได้สรุปปัญหาของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสังกัด พบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติ (HAND) และกิจกรรมพัฒนาสุขภาพ (HEALTH), ขาดงบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ที่สนองความสนใจของนักเรียน ส่งผลให้ขาดสื่อการสอนและวัสดุอุปกรณ์ที่นักเรียนต้องการเรียนรู้ในกิจกรรมที่นักเรียนสนใจ ทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมตามความพร้อมและศักยภาพของสถานศึกษา, ครูจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไม่เชื่อมโยงกับหลักสูตรและตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ จากปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้ครูส่วนใหญ่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เนื่องจากครูคิดว่าเป็นการเพิ่ม

ภาระงานจากงานสอนตามปกติ และต้องมีการเตรียมการสอนและอุปกรณ์ก่อนในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3, 2558)

จากปัญหาที่พบหลังจากการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่สถานศึกษาอื่นๆ ในการดำเนินงานกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ที่สามารถพัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพทั้ง 4 ด้านของกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการกับประสิทธิผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
4. เพื่อหาตัวทำนายและอำนาจการทำนายของการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดการบริหารจัดการตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนกิจกรรม 2) การดำเนินงานตามแผน 3) การประเมินกิจกรรม และ 4) การทบทวนและการปรับปรุงกิจกรรม
2. ศึกษาค่าน้ำและวิเคราะห์ตัวแปรประสิทธิผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้จากนักวิชาการหลายท่าน สามารถสังเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยได้ 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมพัฒนาสมอง 2) กิจกรรมพัฒนาจิตใจ 3) กิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติ และ 4) กิจกรรมพัฒนาสุขภาพ

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต โดยมีพื้นที่ประกอบด้วย 6 อำเภอคือ อำเภอเวียงสระ อำเภอบ้านนาสาร อำเภอบ้านนาเดิมอำเภอพระแสง อำเภอเคียนซา และ อำเภอชัยบุรี จำนวน 1499 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ, 2558, น.7)

2. กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 จำนวน 306 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ศึกษาเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยมีพื้นที่ประกอบไปด้วย 6 อำเภอคือ อำเภอเวียงสระ อำเภอบ้านนาสาร อำเภอบ้านนาเดิม อำเภอพระแสง อำเภอเคียนซา และ อำเภอชัยบุรี จำนวน 1,499 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2558) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 จำนวน 306 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยได้แบบสอบถามกลับมาร้อยละ 100 ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ

การวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน และรายข้อ

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นของประสิทธิผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา เป็นรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3 โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน และรายข้อ

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 การหาความสัมพันธ์โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Simple Correlation)

>0.80	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.60 – 0.79	มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง
0.40 – 0.59	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.20 – 0.39	มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ
<0.20	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ส่วนที่ 5 วิเคราะห์หาอำนาจทำนายของการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) เพื่อหาอำนาจการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการทบทวนและปรับปรุงกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 การบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในด้านการวางแผนกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษามีความพร้อมในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เช่น แผนการจัดกิจกรรม สื่อต่างๆ เป็นต้น และสถานศึกษามีการประสานและแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน แหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาและภูมิปัญญาต่างๆ มาร่วมในการบริหารจัดการเวลาเรียน การจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสถานศึกษากำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของการบริหารจัดการเวลาเรียนกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 การบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในด้านการดำเนินการตามแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยผู้บริหารมีการนิเทศและติดตาม การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสถานศึกษา มีการเชิญวิทยากรภายนอก ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือชุมชน เข้ามามีส่วนในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 การบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในด้านการประเมินกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยนักเรียนมีการประเมินผลและปรับปรุงผลของการเข้าร่วมกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และครูประเมินนักเรียนที่สามารถพัฒนาศักยภาพจากการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.4 การบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในด้านการทบทวนและปรับปรุงกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยสถานศึกษาได้นำผลการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) และผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการเวลาเรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ข้อมูลและปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ตามสภาพจริงและสถานศึกษามีการรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษาตามความรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กิจกรรมการพัฒนาจิตใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และกิจกรรมการพัฒนาสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ประสิทธิภาพกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านกิจกรรมการพัฒนาสมองซึ่งทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนสามารถตอบคำถามที่ได้จากการจดจำ รายละเอียดของสิ่งที่กำลังเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และนักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นจากสถานการณ์ต่างๆ ได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2.2 ประสิทธิภาพกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านกิจกรรมการพัฒนาจิตใจ ซึ่งทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนสามารถเก็บเกี่ยวความรู้สึกและจิตใจ จากการรับรู้จากสิ่งแวดล้อม แล้วเกิดปฏิกิริยาโต้ตอบ ขยายเป็นความรู้สึกด้านต่างๆ จนกลายเป็นค่านิยม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และนักเรียนสามารถสร้างแนวคิด จัดระบบของค่านิยมที่เกิดขึ้น โดยอาศัยความสัมพันธ์ ถ้าเข้ากันได้สามารถยืดถือต่อไป แต่ถ้าขัดกันอาจไม่ยอมรับรับค่านิยมใหม่ จากการยกเลิกค่านิยมเก่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2.3 ประสิทธิภาพกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านกิจกรรมการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ ซึ่งทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนมีการฝึกฝนต่อเนื่องจนสามารถปฏิบัติได้คล่องแคล่ว ว่องไว อัตโนมัติ เป็นไปอย่างธรรมชาติ ที่มีความสามารถในการปฏิบัติระดับสูง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และนักเรียนมีการตัดสินใจรูปแบบที่เป็นของตนเอง แล้ว นักเรียนเกิดทักษะการฝึกฝนและกระทำอย่างสม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง จนสามารถปฏิบัติงานที่ยุ่งยาก ซับซ้อนได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง คล่องแคล่ว มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2.4 ประสิทธิภาพกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านกิจกรรมการพัฒนาสุขภาพ ซึ่งทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพ พัฒนาสุขภาพกายอย่างถูกต้อง ต่อเนื่องและคล่องแคล่ว มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และนักเรียนปฏิบัติตามการดูแลสุขภาพด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องโดยไม่ต้องมีผู้ชี้แนะ และสามารถประเมินปรับปรุงการปฏิบัติของตนเองได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงกับประสิทธิผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .814$) เมื่อพิจารณาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ การบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้านการประเมินกิจกรรม กับกิจกรรมการพัฒนาสุขภาพ โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .551$) และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดคือ การบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้านการดำเนินงานตามแผน กับกิจกรรมการพัฒนาจิตใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .891$)

4. ผลการวิเคราะห์หาอำนาจทำนายของการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่าตัวแปรอิสระที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มี 2 ตัวแปร ได้แก่ การบริหาร

จัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ด้านการวางแผนกิจกรรม (X_1) และด้านการดำเนินงานตามแผน (X_2) โดยสามารถสรุปผลการวิจัยออกเป็นด้านๆ ดังนี้

4.1 กิจกรรมการพัฒนาสมอง สามารถพยากรณ์โดยการบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ด้านการวางแผนกิจกรรม (X_1) และด้านการดำเนินงานตามแผน (X_2) ทั้ง 2 ตัวนี้ สามารถร่วมกันทำนาย กิจกรรมการพัฒนาสมอง ได้ร้อยละ 81.80 โดยมีสมการทำนาย ดังนี้

$$Y_1 = -0.258 + 0.401(X_1) + 0.629(X_2)$$

4.2 กิจกรรมการพัฒนาจิตใจ สามารถพยากรณ์โดยการบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ด้านการวางแผนกิจกรรม (X_1) และด้านการดำเนินงานตามแผน (X_2) ทั้ง 2 ตัวนี้ สามารถร่วมกันทำนาย กิจกรรมการพัฒนาจิตใจ ได้ร้อยละ 85.00 โดยมีสมการทำนาย ดังนี้

$$Y_2 = -0.275 + 0.435(X_1) + 0.615(X_2)$$

4.3 กิจกรรมการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ สามารถพยากรณ์โดยการบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ด้านการวางแผนกิจกรรม (X_1) และด้านการดำเนินงานตามแผน (X_2) ทั้ง 2 ตัวนี้ สามารถร่วมกันทำนายกิจกรรมการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ ได้ร้อยละ 46.20 โดยมีสมการทำนาย ดังนี้

$$Y_3 = -1.099 + 0.958(X_1) + 0.258(X_2)$$

4.4 กิจกรรมการพัฒนาสุขภาพ สามารถพยากรณ์โดยการบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ด้านการวางแผนกิจกรรม (X_1) และด้านการดำเนินงานตามแผน (X_2) ทั้ง 2 ตัวนี้ สามารถร่วมกันทำนาย กิจกรรมการพัฒนาสุขภาพ ได้ร้อยละ 53.70 โดยมีสมการทำนาย ดังนี้

$$Y_4 = -0.624 + 0.588(X_1) + 0.510(X_2)$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านการวางแผนกิจกรรม พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และยังสอดคล้องกับพัฒนา พงษ์สนธิ, (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพศูนย์เด็กเล็กตามเกณฑ์มาตรฐานเด็กเล็กน่ายู่ : กรณีศึกษาศูนย์เด็กเล็ก เทศบาลอำเภอยะหาญมูล จังหวัดยโสธร โดยมีผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กโดยการประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง และการวางแผนแบบมีส่วนร่วมมีประสิทธิผลทำให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามวงจรเพิ่มขึ้น

2. ด้านการดำเนินการตามแผน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยครูดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ตามตารางที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นารี โหม่งประณีต, (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทฤษฎีวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทฤษฎีวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการประเมินกิจกรรม พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยนักเรียนมีการประเมินผลและปรับปรุงผลของการเข้าร่วมกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของบัณฑิต เหมือดอดทน, (2559) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้การบริหารคุณภาพเดมมิ่ง (Deming Cycle : PDCA) ของในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ในจังหวัดเลย ผลการวิจัย พบว่า การบริหารคุณภาพการศึกษาโดยใช้การบริหารคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle : PDCA) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 ในจังหวัดเลย ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบรวม

4. ด้านการทบทวนและปรับปรุงกิจกรรม พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยสถานศึกษาได้นำผลการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) และผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการเวลาเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษมศานต์ อาปะโม, (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนางานวิชาการโดยกระบวนการบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง (PDCA) โรงเรียนบ้านเนินทุ่ง (ขึ้นราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ขั้นปรับปรุงพัฒนา (Action) ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบรายงานผลการพัฒนางานวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับมาก และได้แนวทางปรับปรุงพัฒนางานวิชาการเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนในปีต่อไป

5. ด้านกิจกรรมการพัฒนาสมอง พบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนสามารถตอบคำถามที่ได้จากการจดจำ รายละเอียดของสิ่งที่กำลังเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด สมอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริกาญจน์ สิงห์เสน, (2556) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการใช้แบบฝึกทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

6. กิจกรรมการพัฒนาจิตใจ ซึ่งทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนสามารถเก็บเกี่ยวความรู้สึกและจิตใจ จากการรับรู้จากสิ่งแวดล้อม แล้วเกิดปฏิกิริยาโต้ตอบ ขยายเป็นความรู้สึกด้านต่างๆ จนกลายเป็นค่านิยม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมศรี ฐานะวุฒิกุล, (2556) ได้ทำวิจัยเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การประเมินกลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา พบว่ามีความเป็นไปได้ในระดับมาก

7. กิจกรรมการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ ซึ่งทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนมีการฝึกฝนต่อเนื่องจนสามารถปฏิบัติได้คล่องแคล่ว ว่องไว อัตโนมัติ เป็นไปอย่างธรรมชาติ ที่เป็นความสามารถในการปฏิบัติระดับสูง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร ชุสาย, (2556) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาทักษะชีวิต ด้วยกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดปัญญาศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดและแนวปฏิบัติใหม่ต่อตนเอง และใคร่ครวญอย่างลึกซึ้งผ่านกิจกรรมและกระบวนการในระดับมาก

8. กิจกรรมการพัฒนาสุขภาพ ซึ่งทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนปฏิบัติตนในการดูแลรักษาพัฒนาสุขภาพกายอย่างถูกต้อง ต่อเนื่องและคล่องแคล่ว มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรัณย์ เจริญระโน, (2556) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาสถาบันการพลศึกษา มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านการจัดการ ด้านบุคลากร และด้านอุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ควรจัดให้มีการประชุม สัมมนา เพื่อสร้างความเข้าใจและกำหนดแนวทางในการปฏิบัติในการบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน

2. ควรมีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนให้การจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพที่เป็นเลิศ สามารถเป็นแบบอย่างและเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้แก่สถานศึกษาอื่นๆ ได้

3. ครูควรมีการประเมินกิจกรรม และประเมินนักเรียนในระหว่างทำกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ตามสภาพจริงและใช้เครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย โดยยึดหลักในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ตามความชอบ ความถนัดที่มีความแตกต่างในแต่ละบุคคล

4. ควรวิจัยเรื่องการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ซึ่งเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อให้ผลของการวิจัยออกมาในลักษณะของการสะท้อนถึงการบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา นาคณาคุปต์. (2556). *ประสิทธิภาพ/การพัฒนาองค์กรหลังการตรวจประกันคุณภาพการศึกษาของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. (รายงานวิจัยคณะศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เกษมศานต์ อาปะโม. (2558). *การพัฒนางานวิชาการโดยใช้กระบวนการบริหารคุณภาพวงจรเดมมิง (PDCA)*. (รายงานวิจัยโรงเรียนบ้านเนินทุ่ง(ชั้นประชาราษฎร์บำรุง)). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.
- ทิตนา แคมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธนู นวลเป้า. (2558). กลยุทธ์การบริหารจัดการแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดตาก. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- นารี โมงประณีต. (2557). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทฤษฎีวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6. (งานนิพนธ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิจวรรณ วีรวัฒน์โนดม และคณะ. (2557, กันยายน 2557– กุมภาพันธ์ 2558). การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพเดมมิงเพื่อผลลัพธ์ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี. 26(1).
- นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์. (2557, กรกฎาคม-ธันวาคม). การพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสอนแบบมีส่วนร่วม 4 P. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 6(2).
- บัณฑิต เหมือดอดทน. (2559). การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้การบริหารคุณภาพของเดมมิง (Demming Cycle PDCA) ของในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ในจังหวัดเลย. (วิทยานิพนธ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). คณะศึกษาศาสตร์. วิทยาลัยสันตพลอุดรธานี.
- ปัญญา เลิศไกร, ลัญจกร นิลกาญจน์. (2559, กรกฎาคม-ธันวาคม). การเก็บข้อมูลวิจัยชุมชนภาคสนาม. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. 8(2).
- พัฒนา พงษ์สนิท. (2557). การพัฒนาคุณภาพศูนย์เด็กเล็กตามเกณฑ์มาตรฐานเด็กเล็กนออยู่ : กรณีศึกษาศูนย์เด็กเล็กเทศบาล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร. (วิทยานิพนธ์). สาขาการจัดการระบบสุขภาพ, คณะสาธารณสุขศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุ่งฤดี กล้าหาญ และคณะ. (2558). การพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ 21. (รายงานการวิจัย). สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- วันเพ็ญ สืบสกุลพรหม. (2556). บทบาทครูสังคมศึกษาด้านการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์). สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรัณย์ เจียรไน. (2556). สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา. (วิทยานิพนธ์). สาขาวิชาการกีฬานันทนาการและการท่องเที่ยว. ภาควิชาสันทนาการ, คณะพลศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2558). คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียนลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้. เอกสารประกอบการประชุมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2559). คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียนตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้. เอกสารประกอบการประชุมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. (2558). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2558.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. (2559). เกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมของนักเรียนตามกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ (กิจกรรม 4H). เอกสารประกอบการประชุม.

สิริกาญจน์ สิงห์เสน. (2556). ผลการใช้แบบฝึกทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สมศรี ฐานะวุฒิกุล. (2556). กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สุภาพร ชูสาย. (2556). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาทักษะชีวิตด้วยกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา. กลุ่มวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว. คณะครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

อรชา เขียวมณี. (2556). การใช้วงจรคุณภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยรังสิต.

ผู้เขียน

นางสาวโซเฟีย อีซอ

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
272 หมู่ 9 ตำบล ขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ 84100
e-mail: fia_surath@hotmail.com

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ เอกเพชร

ประธานกรรมการที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
272 หมู่ 9 ตำบล ขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ 84100
e-mail: chusak@sru.ac.th

ดร.สมคิด นาคขวัญ

กรรมการที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
272 หมู่ 9 ตำบล ขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ 84100
e-mail: somkid_nar@hotmail.com